

DIRECTOR:

Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: înveială :: ::

Unitatea

REDACTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Numărul 4 Lei.

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

După alegeri

E vorba, firește, numai despre alegerile pentru Camera deputaților, ținute în 12 Decembrie. Și este o vorbă, care se face înainte de a se cunoaște rezultatul totalizării pe țară, ale cărei operațiuni, destul de complicate, nu sunt încheiate definitiv până în momentul când scriem aceste știri.

Ultima știre, pe care o deținem în chestia alegerilor de cari ne ocupăm este, că s'au totalizat voturile din 60 județe, putându-se constata până acum următoarele: Voturile date în aceste 60 județe ating cifra de 2.309,595, din cari partidului dela guvern îi revin 77.920%, liberalilor 6.60%, blocului Iorga-Averescu 2.240%, partidului de sub șefia dlui N. Lupu 2.360%, LANC-ei cuniste 1.270%, blocului muncitoresc (sub care se ascund comunistii) 0.980%, iar partidului maghiar 6.860%. Acest rezultat va mai suferi desigur anume modificări prin deplasări neînsemnate ale procentului de voturi, care va stabili definitiv numărul deputaților atribuiți singuraticelor grupări, dar el ne oferă în mare o iconă destul de fidelă a situației create prin noile alegeri.

Cele aproape 70% ale voturilor date listei partidului dela guvern, și aceasta în cadrele unor alegeri „nemăsluite“, când fiecare alegător a putut să-și dea votul său absolut neinfluențat de vre-o presiune exercitată de sus, înseamnă incontestabil o biruință, care nu-și găsește părechea în alegerile de până acum ale țării întregite. Majoritățile zdrobitoare, cari asigură guvernului în aproape jumătate județele lista întregă, sunt o dovadă atât de grăitoare a popularității partidului prezidat de actualul șef de guvern, încât în fața lor trebuie să amuțescă orice cuvânt de căteală. În baza rezultatului definitiv, guvernul va avea un număr de cel puțin 330—340 deputați (din 387), deci un număr care trece mult peste majoritatea suficientă și în stare să-și asigure o guvernare scutită de orice riscuri parlamentare.

În temeiul unei legi electorale mai drepte — care neapărat trebuie să fie una din primele preocupări ale noului parlament —, partidele de opoziție ar avea și ele, pe baza celor aproximativ 30% a voturilor obținute, un număr destul de frumos de reprezentanți în Sfatul țării. Dar și așa vor avea un număr de 12—13 deputați liberalii, câte vre-o 5, blocul Iorga-Averescu, și lupiștii, vre-o 15 partidul maghiar. Și fiindcă în aceste locuri vor intra cei mai de seamă reprezentanți ai acestor partide, opoziția își va avea și ea cuvântul inominat necesar pentru o guvernare, care ține să aibă rezultate bune pentru țară.

O altă lege electorală ar fi dat câteva locuri și fracțiunii cuniste, precum și blocului muncitoresc, rămase acum fără nici un reprezentant. Faptul acesta, nenormal într-o țară constituțională, încă trebuie să îndemne guvernul la o modificare a legii electorale.

În general, rezultatul alegerilor garantează în deplina măsură bunul mers al țării. Și aceasta nu poate decât să îmbucure pe toți fiii ei.

O seamă de reflexii

În legătură cu articolele despre frumos din coloanele acestui ziar (numerii 39 și 40—1928)

de Pr. IOAN BORZA

Există un nex causal și fără greș, la oameni normali, între viața internă și acțiuni. Sentimentele se exteriorizează prin acțiuni: gesturi, izbucniri spontane, bucurie, plâns, ș. a. Și 'ntors: acțiunile influențează sufletul.

E interesant să observi atât indivizii singuratici, cât și societatea, ca totalitate, meditănd asupra sentimentelor traduse în acțiuni. Voi examina puțin un sentiment puternic și manifestările lui, mănecând din exemple.

Un oraș ce ține pas cu lumea, multumită bugetului: Ce împărțire simetrică a străzilor, ce clădiri orânduite în linie! Ici colo, prin centru, se ridică palate impunătoare, biserici și cupole ce reflectează în ochiul admiratorului luminile de aur ale amurgului, oglindesc albastrul fermecat al văzduhului și-ți produc impresia înălțătoare a frumosului. Și cu anii ce trec se modifică în mai frumos; îmbracă haine strălucitoare și profeluri mărețe, ici-colo grandioase statui: întruchiparea, exteriorizarea sentimentului frumosului, al idealului din suflet.

Intri în somptuoasele încăperi ale cutărui măreț edificiu. E noapte și totuși lumina stăruiește mai orbitoare ca în miez de zi. Câtă eleganță, ce lux! Becurile, din cari străfulgeră sulite de raze multicolore, mii; oglinzi cari le reflectează; muzici în surdină ce înalță și înviorază și sufletele cele mai posomorite. Un decor splendid de scenă, un act din cutare piesă puternică...

În mic. Un domn, o doamnă elegantă. Ce „aliură bonomistă“, ce costume, cari șerpuesc în linii curbe, sau drepte, ce cute și croiuri elegante! Amatorii spun, că fiecare cută este o expresie. Iar fizionomia! Câtă grijă, câtă scrupulozitate! Și mai ales damele, cât fard, ce îngrijiri și pentru cele mai neînsemnate nimicuri! Complimente calculate și măsurate mai întâi la oglindă, insinuări cu expresiuni căutate nu odată, din zeci de volume...

Ce sunt toate aceste? Ce tradează? — Există în suflet un sentiment corespunzător, zi-i al frumosului, al esteticeii, al simetriei, ori altfel. Iar cele de mai sus sunt manifestările spontane, sau de mai lungă durată, al acestui puternic sentiment.

Și dacă ne-am coborî la sate la cei „simpli“, am constata aceleași lucruri: horele, jocurile, portul, cântecele și o altă lature, să-i zicem a lipsei de mijloace pentru satisfacție: intriga, batjocurile, ironia: strigăturile (chiuiturile).

Nu mai continuu. Și nu examinez acest sentiment din nici un punct de vedere. Ajunge

să constat că există, și că există cu atâta intensitate încât stăpânește lumea întreagă.

*

Religia este — ridicarea omului la Dumnezeu. Dumnezeu e infinitul bine, infinitul frumos. Deci religia ridică pe om către sferele incompreensibilei frumuseți și măririi. În suflete ea este tendința spre esteticul absolut, și numai acela e cu adevărat om religios, care simte vibrându-i în suflet dorința de a ajunge și a se contopi în această ne mai pomenită frumuseță. Religia singură satisface deplin aspirațiile spre frumos, spre absolutul frumos, ale sufletelor.

Manifestările, acțiunile religioase trebuie să fie, deci, corespunzătoare în integritate, frăgezime și frumuseță, acestui simțământ ce înalță sufletele spre Domnul.

Și ritul în sine, obiectiv, corespunde. În domuri mărețe — cântece înălțătoare. În fața tronului Absolutului Frumos — înghenunchieri și îndreptări ale sufletului ca tămăia înaintea Lui. Ornate, obiecte și acțiuni sacre și coroana tuturor, însoțitorul de totdeauna și în tot locul, aducătorul aminte de Domnul: Semnul... Crucea. Ceeace e mai necesar sufletului, fără de care s'ar sufoca, trebuie să însoțească pe om în tot momentul: Crucea.

În teorie așa. — În practică? — O, realitate ce crudă ești!

Crucea: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt (împreunați trei degete!), cauza a tot ce există, deci și a relativei frumuseți terestre, create. Fiul Dumnezeu și om (două degete închise): iubirea în gradul nemărginirii. Crucea †, semnul care ne amintește de frumuseța desăvârșită, atât de necesară sufletului nostru, crucea distinctă, mai clară ca fulgerul, chinuită de sute de proeți și de sute de mil de creștini! Nu trei degete împreunate și două iarăși împreunate și duse în frunte, în piept și în umere; nu, ci un deget, sau palma, ori chiar pumnul, mișcate în diferite direcții, sau roată pe piept, ori înaintea nasului și alte exerciții echilibristice!

E nex causal între acțiune și sentiment!

Un suflet cu adevărat creștin se înfioară, refuză cu scârbă să recunoască această gimnastică de degete, ori palmă, drept semn al celui mai puternic sentiment al sufletului creștin. Și îi e groază să raționeze: acțiunea e sentimentul exteriorizat.

Senzația frumuseții relative se manifestă cu atâta grandoare în opere și monumente; a frumuseții, uneori aparente, și adesea, a celei

morale (dacă se poate zice așa) se traduce în în detaliurile codificate ale „manierelor elegante“ observate cu scrupul, iar sentimentul adevăratului și absolutului frumos („kalokagathia“) se arată lumii atât de neglijat și respingător.

Să mai amintim de ingenuncherile ce fac „credincioși“ în fața strălucirii tronului Eucharisticului? Câți „cantori“ și „curatori“ înghenunchiază cu evlavie și câți se odihnesc comod pe scaun, ori pe strane, până când ceilalți simulează înghenunchierea sau, somnolenții, urmăresc gânduri răslețe?! Câți creștini își zic rugăciunea, chiar și numai un „Tatăl nostru“, cu fața spre icoană, ori baremi atenți și cu fiorul rugăciunii în suflet și câți spălându-se încep ruga și o întrerup în grajd pentru a înjura, (căci vita e vită), ori în cel mai bun caz neobservând când și-a terminat „sfânta rugăciune“?! Câți copii sunt deprinși a saluta pe Dumnezeu prin semnul sf. crucei, măcar atât de frumos cum o salută un trecător necunoscut?! Cât talent și ingeniu au tinerii în jocuri, cântece, porturi ș. a. și câtă debălăzare în executarea acțiunilor sacre?!...

Și e proporție între acțiunea externă și sentiment!...

Și cine e vinovat? Cine, dacă nu noi preoții, învățătorii sufletelor.

Se impune o revizuire generală, radicală.

Căci, dacă frumuseța lumii acesteia cere jertfe și le dăm bucuros, desigur „Dlul mării — cum atât de bine se spune în „Unirea“ Nr. 39 — i-se cuvine supremul efort de frumuseță... în jurul Lui nu poate sta nimic șubred, amărit și neîngrijit.“

Nu numai bisericile noastre, în mare parte n'au stil, dar n'au stil, n'au formă, n'au demnitate nici acțiunile sacre, nici chiar semnul sfânt, care e Crucea.

Aceia dintre noi, cari nu simt vibrațiile unei dragoste sincere și numai la pomenirea frumuseții absolute, divine, să nu se incomodeze pe urma acestor șire lipsite de orice pretenție. Dar ceilalți, datori suntem să dăm lui Dumnezeu cel puțin cât lumea dă idolului frumuseții de lut.

Congresul „Astrei“ noastre culturale. Ținut la Sibiu, unde-i este sediul, la 8 Decembrie c., congresul din acest an al primei noastre asociații culturale n'a fost decât o încheiere protocolară a unei gestiuni, care obligator trebuia să fie încheiată.

Plănuț din partea președintelui ei drept o mare lovitură politică de 1 Decembrie la adresa partidului care deține astăzi puterea, ultimul congres a ajuns, în urma schimbărilor politice, cari nu mai îngăduiau desfășurarea planului prezidențial, să fie ținut în mijlocul unei indiferențe generale, lipsit chiar și de prezența celor mai mulți dintre membri ei din localitate. A lipsit până și d. Vasile Goldiș, care a socotit a fi mai prudent să stea de o parte, meditănd poate asupra crizei ce-a provocat la „Astra“ prin introducerea politicianismului detestabil în sinul acestui venerabil așezământ cultural, vrednic de o soartă mai bună.

Absența președintelui V. Goldiș mai are însă și o altă explicație și anume teama de scandal pe chestia gestiunii din Basarabia a dlui Onisifor Ghibu, care a scos de curând o carte de peste 250 pagini, căutând să sublinieze o seamă de inconsecvențe ale conducerii „Astrei“ și'n deosebi ale președintelui V. Goldiș, față de „obligamentele“ ei către Basarabia. Chestiunea aceasta, având și un dedesubt material de vre-o două milioane, a adus un fel de criză în sinul secțiunii școlare, al cărei președinte a fost d. O. Ghibu, urmând ca „răfuiala“ definitivă să aibă loc în cadrele acestui congres. Dl Ghibu a și încercat-o, dar, lipsind persoana președintelui direct vizat, n'a insistat nici dânsul prea mult asupra chestiunii.

Totul s'a redus deci la mecanismul administrativ, pe care verva incontestabilă a profesorului Gh. Cristescu, referentul comisiei de cenzurare a raportului general, a știut totuși să-l ridice peste ședințele plenare ale comitetului central.

Așa însă nu mai merge. La Astra este o criză acută, căreia Ardealul trebuie să-i poată găsi leacul. Și asta curând, până când boala nu se învechește prea tare.

Altă părere

În chestiunea arzătoare a pensionarilor noștri*)

În sfârșit am ajuns, după trăgănări de zeci de ani, să vedem în pragul rezolvirii una dintre cele mai ardente probleme ale bisericii noastre.

S'a aflat un Alexandru cel mare în persoana arhierilor noștri, care cu sabia a tăiat acest nod gordian și ni-a arătat nouă preoților unde a fost punctul arhimedic al chestiunii, care a stat atâta vreme nerezolvită. De serbătorile Nașterii Domnului vom putea să avem mângâierea că am șters lacrimi și am lăsat să între în suflete nădejdi de mai bine. Și sunt acestea sufletele celor mai iubiți ai noștri, pe cari însă noi până acuma nu i-am cunoscut, ori întâlnindu-i în viața socială am dat dosul, să nu ne vadă și să nu-i vedem. Fiindcă aveam să ne plătim o datorie și tot amânăm termenul de plată. Și iată că acuma arhierii noștri ni-au pus polița înainte.

Cei slabi de înger, sufletele mici, păruându-le valoarea prea urcată, încearcă să mai amâne plata și caută motive să facă pe alții să creadă, că nu prea marea lor iubire de argint li face să nu poată plăti zăciuală; își fac scrupuli de conștiința din plata acestei vechi datorii, ajunsă acum la scadență. Le-ar veni mai bine la socoteală să facă „selecționări“ și să ție arginții pentru sine. Mai bine le-ar veni să rămână cu arginții zăciuelii în pungă și văduva să capete din „fonduri“ 100 lei, iar orfanul 20 lei pensiuie anuală, cum e cazul în dieceza Gherlei. Oare nu ne-ar muștra conștiința noastră de preoți, cari predicăm milostivirea, că nu am dat ascultare glasului arhierilor și am rămas orbi și surzi la mizeria și tânguirea acestor ființe nefericite?

Să nu mai nădăduim că statul va interveni și va face dânsul pensiuie. E posibil aceasta în momentul de față, când visteria e goală, și funcționarii trebuie să și-i plătească din banii ce-i va aduce împrumutul din străinătate?

*) Publicăm cu plăcere aceste șire ale unui alt preot din eparhia Gherlei, și o facem bucuros și pentru motivul, că ele exprimă și părerea noastră. N.R.

Foiața „Unirii“

Câteva date

— Din istoria congreselor euharistice —

Congresele euharistice internaționale sunt cunoscute acum în lumea întreagă. Aceste puternice manifestații ale religiei catolice interesează presa, politica lumii, se ocupă de ele chiar și acatolicii.

Inceputul congreselor euharistice internaționale a fost foarte simplu. Întâia idee a fost lansată în Franța de dna *Maria Tamsier*. Gândul acesta s'a cristalizat în mintea ei cetind descrierea serbărilor bisericesti din Paray-le-Monial, cari au avut loc în ziua de 29 Iunie 1873, când 200 delegați francezi s'au dedicat pe sine și Franța întreagă Preasfintei Inimi alui Isus în aceeaș capelă, unde Isus Hristos s'a arătat cândva sfintei Margareta Maria a la Coque.

Numita dnă a știut câștiga pentru idee concursul alor câțiva episcopi și altor oameni cu concepții mai înalte catolice. Dar rolul decisiv în realizarea ideii l-a avut *episcopul frances Ségur*, care cu întreaga sa autoritate, cu cuvântul și cu peana, a sprijinit ideea și a hotărât realizarea ei, câștigând pentru idee cerouri largi și obținând și sprijinul Preasfântului Părinte al Romei.

La îndemnul acestui episcop societățile și corporațiunile religioase din orașul *Lille*, cari duceau o viață intensă euharistică, au decis înăptuirea primului congres euharistic internațional. Papa Leo al XIII-lea a acordat pentru congresul acesta speciale favoruri. *În anul 1881 s'a ținut acest prim congres.* Mișcarea aceasta a prins imediat teren și s'a dovedit capabilă de o neînchipuită desvoltare în viitor. Evenimentele următoare au dovedit cât de necesară a fost și este această operă religioasă. Chiar și numai enumerarea anilor și locurilor, unde s'au ținut congresele euharistice internaționale, ce-au urmat, vorbește destul de elocvent: 1882 Avignon în Franța, 1883 Liège în Belgia, 1885 Freiburg în Elveția, 1886 Toulouse în Franța, 1888 Paris, 1890 Anvers în Belgia, 1893 Ierusalim, 1894 Reims în Franța, 1897 Paray-le-Monial în Franța, 1898 Bruxelles, 1899 Lourdes, 1901 Angers în Franța, 1902 Namur în Belgia, 1904 Augoulême în Franța, 1905 Roma, 1906 Tournai în Belgia, 1907 Metz în Lotaringia, 1908 Londra, 1909 Köln în Germania, 1910 Montreal în Canada, 1911 Madrid, 1912 Viena, 1913 Malta, colonie engleză, 1914 Lourdes în Franța.

S'a constituit un comitet special al congreselor internaționale, care face serviciu în permanentă. Presidentul, dela 1902, e episcopul Heylen din Belgia. Scaunul apostolic trimite un delegat la fiecare congres. În programul unui astfel de congres intră serviciile divine

foarte solemne, adorația de noapte, consfătuiri publice și în secții, expoziții de natură religioasă, iar de încheiere procesiuni euharistice cât mai grandioase. Războiul mondial a întrerupt șirul acestor opere. După războiu s'au ținut congrese la 1922 în Roma, 1924 Amsterdam, 1926 Chicago, cari toate s'au ținut în cadre și cu solemnități neasemănat mai mari ca cele de înainte, iar în anul prezent 1928 s'a desfășurat cu o măreție neobișnuită dela 5—9 Septembrie al 29-lea congres euharistic internațional în orașul Sydney în Australia, la care au luat parte circa 500 mii oameni din toate părțile lumii.

Caracterul universal al acestor congrese euharistice apare chiar și numai din diversitatea locurilor, unde s'au ținut ele. În aceste congrese au luat parte delegații tuturor neamurilor catolice ale lumii. Ideea principală a acestor congrese este însemnătatea euharistiei în viața societății umane și rolul ei în relațiile raporturilor sociale de armonie și înfrățire a popoarelor. Acestei idei i-s'a dat și i-se dă cea mai mare atenție. S'a accentuat în congrese adeseori caracterul euharistic al Duminecii, dat fiind faptul, că Dumineca chiar și în țări catolice pierde din caracterul de sfântă și încetează a fi chiar și ziua odihnei. Discușiunile următoare în acest înalt for internațional asupra unor obiecte legate în aer atât de intim cu viața religioasă au avut de consecință o foarte mare desvoltare a mi-

Să creiem fond corespunzător zic alții! Doar de zeci de ani, ori de sute, tot creiem. Nu. Mai bine să meargă banul din mâna noastră în mâna celor năcăjiți. Să nu creiem fonduri, pe cari molia unor răi administratori le roade, ori furtuna unui nou războiu mondial cu împrumuturi de stat forțate le spulberă, ori falimente frauduloase le înneacă. Marele Stroiescu, când a dat banii săi spre scopuri culturale în Ardeal, i-a dat cu expresă dorință să se cheltuiască momentan, fără să se prefacă în fonduri prin capitalizare de interese. Unde nevoia e atât de ardentă, nu este timp a te gândi la fonduri.

Preoții văduvi, ori celibi, încă nu pot avea nici un scrupul, fiindcă și dâșii sunt supuși slăbiciunii, nu sunt vecinic tineri și feriți de fătămplări și la caz de neputință și dâșii vor beneficia de pensuni corespunzătoare din cotizațiile preoțimii.

În urmare, toate părerile ce se scriu contra fac impresia că se scriu din motivul egoismului rău plasat și care nu voințe să jertfească nimic pentru ajutorarea văduvelor, orfanilor și deficienților, motiv, care nu face onoare preoțimii. Să nu dăm ascultare acestor păreri, ci să lăsăm pe arhieriei noastre să ștergă această hidoasă pată de pe numele preoțimii noastre, plătind dela 1 Ian. 1929 pensiunile din proiect. Să nu ne pară rău după sumele ce le plătim, ci mai vartos să ne gândim la forța fizică și morală ce ni se va adauge în împlinirea slujbei noastre, având conștiința asigurată, că dacă s'ar întâmpla să cădem pe câmpul de luptă, văduvele noastre nu vor ajunge servitoare în bucătăria jandarmilor, nici orfanii nu vor avea să îmbrace opinca străbună.

Dixi et salvavi animam meam!

Omicron

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. *Aurel Budac* administrator parohial la Sărata-Olt.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a făcut pentru inspectarea învățământului religios ur-

scărilor euharistice și în urma acestora înălțarea vieții religioase a particularilor și a societății. Influența aceasta binefăcătoare a congreselor euharistice se resimte și în cercuri afară de biserica catolică.

Pentru a pune în practică hotărârile congreselor mondiale, de un șir de ani se organizează congrese naționale (regnicolare) și diecezane, cari toate tind a restitui sfintei euharistii locul ce i-se cuvine în viața religioasă și socială a omenimei.

Bucovineanul.

Pentru înalutarea neamului. Secțiunea artistică a soc. noastre culturale »Astra« publică, pentru scopurile de propagandă ale »Organizației de educație fizică și eugenică sub auspiciile Astrei«, următoarele 2 concursuri: 1. Pentru o emblemă, pe care o vor purta membri organizației, având să simbolizeze esența națiunii: o familie de țaran (bunici, părinți, copii — mama cu copil la sân —) în natură liberă, grupați și ocupați în mod potrivit. Premiul, 10.000 Lei. 2. O poezie de 2 strofe după modelul »Deșteaptă-te române« și alta de 3 strofe după modelul »Fii ai României«, cari modele vor servi și în ce privește melodia. Versurile vor cuprinde idei din crezul membrilor organizației. Premiul: câte 5000 Lei de fiecare. — Terminul de concurs este 31 Decembrie c. și lucrările sunt a se trimite pe adresa: *Dr. Tiberiu Brediceanu*, președintele secției artistice, Brașov, care dă la dorință și alte amănunte de concurs.

mătoarele numiri: p. canonic *Dr. Victor Bojor* pentru școlile din județul Cluj, p. canonic *Dr. George Vidican* pentru școlile din județul Someș, p. vicar *Ilarie Boros* pentru școlile din Maramureș, p. vicar *Emil Bran* pentru școlile din jud. Sălaj, p. vicar *Dr. Titus Mălai* pentru școlile din jud. Năsăud și p. profesor *Dr. Dumitru Manu* pentru școlile din jud. Sătmar.

— Acelaș a numit protopop onorar pe p. *Augustin Budu*, parohul din Hășmaș, pe p. *Alexandru Safirescu* l-a numit administrator parohial la Drighin, iar pe p. *Ștefan Sabău* adm. parohial la Plopiș.

Un jubileu cultural. Duminica trecută s'a prăznuit la București, din inițiativa d. N. Iorga, decanul facultății de litere a universității de acolo, împlinirea alor 250 ani dela întemeierea acelei facultăți. Serbarea, onorată de prezența câtorva miniștri, a avut loc în aula Fundației Carol I, unde d. prof. N. Iorga a vorbit despre începuturile modeste ale facultății de azi, dela 1678, când Șerban Vodă Cantacuzino a întemeiat, sub impulsunea fratelui său Constantin Stolnicul, Academia din București, copiată după modelul Academiei italiene din Padua. Primul director al acestei înalte școli a fost un grec din Trapezunt, Sebastos Kimentes, care mai avea în primul său corp didactic trei profesori, cari propuneau disciplinele filosofice și diverși autori consacrați ai anticității clasice și creștine, între cari găsim și pe sf. Grigore din Nazianz. La 1714 școala avea 2 profesori de filozofie și teologie, un episcop, 2 »hipodidascali« și 3 medici ai lui Brâncoveanu, iar numărul studenților se apropia de 200. — Serbarea a fost la înălțime.

Un dar al Poloniei pentru sf. Părinte al Romei. Din prilejul sărbătoririi recente a independenței Poloniei, Papa a primit din partea președintelui republicii poloneze, Moscicki, un frumos dar, constând dintr'o colecție de tablouri al celor mai cunoscute orașe ale țării, pe cari sf. Părinte le vizitase în timpul când a fost Nunțiu apostolic la Varșovia. Tablourile au fost predate Papei de un delegat special dela ministerul de externe polonez.

Locale. Duminica viitoare, cea înainte de Nașterea Domnului, va predica în catedrală p. *Iuliu Maior*, profesor la liceul de băieți.

— Libertatea desăvârșită a alegerilor pentru Cameră din Miercurea trecută a dat ca rezultat al județului nostru *Târnava mică* următoarele cifre: partidul național-țărănesc 20,821, partidul maghiar 5247, partidul liberal 783, iar partidul averescan 444 voturi. În secția Blaj, care a dat guvernului cele mai multe voturi dintre toate secțiile județului, repartizarea este următoarea: partidul dlui I. Maniu 2084, maghiarii 291, liberalii 74, iar averescanii 22 voturi. — Cifrele acestea grăiesc destul dela sine.

— Măine în 26 Decembrie c. la ora 4 după masă va avea loc, în sala de gimnastică a liceului de băieți, *adunarea generală a Reuniunii femeilor române gr-catolice din Blaj*. Imediat după adunare se va ținea din partea dlui Dr. G. Preda, vicepreședintele Astrei, o conferință despre o călătorie în Spanie. Un ceaiu oferit de reuniune va încheia serbarea.

Noul președinte al centrului catolic german. Demisionând fostul cancelar Marx din fruntea centrului catolic din Germania, comitetul central al acestei organizații politice, cu deosebită greutate în viața publică a Reichului, a ales pe noul președinte în persoana prelatului Kaas, o puternică personalitate, care și până acum a luat, ca deputat în parlamentul german, parte activă la îndrumarea Centrului. Alegerea s'a făcut cu 184 voturi, față de cele 94 voturi primite de deputatul Iooș și 42 voturi, cari s'au dat pentru deputatul Stegerwald. Centrul catolic, deși numără permanent abia un

număr de vre-o 60 deputați, a dat și până acum, nu odată, pe cancelarul Reichului și astfel nu-i eschis ca în fruntea guvernului republicii să poată ajunge cu timpul noul său președinte, un prelat al bisericii catolice.

O statistică din țara Sovietelor.

Ziarul rus »Vozvojenie« publică o statistică, după care, până în prezent, biserica creștină a dat 8100 victime teroarei bolșevice. Au fost împușcați până acum 2961 preoți, 3447 călugări și 1962 călugărițe. Mai sunt apoi arestați, ori în exil, la 7000 preoți și 150 episcopi. Din 827 mănăstiri ale Rusiei astăzi sunt închise 686. Tot aici amintim că predarea religiei în școli este oprită, sub cele mai grele pedepse, în toată Rusia și că pentru propagarea ideilor ateiste se tipăresc, în milioane de exemplare, diferite publicații periodice cu caracter antireligios. Iar la Moscova este un teatru ateist, pus exclusiv în serviciul acestei propagande.

Austria are un nou președinte.

Adunarea națională a republicii austriece s'a întrunit la 6 Decembrie c. pentru alegerea unui nou președinte în locul dlui Hainisch, care a îmbrăcat această demnitate în două cicluri, și care nu mai putea fi ales în sensul Constituției. După multe frământări, cari numai prin votarea în alb a celor 91 reprezentanți ai social-democraților au putut fi înlăturate, alegerea a căzut pe *Iosif Miklas*, un reprezentant al partidului social-creștin, actualul președinte al Parlamentului austriac. Deși om de partid, noul președinte întrunește încrederea întregii țări. Preluarea conducerii statului s'a făcut la 10 Decembrie, în cadrele serbărilor obișnuite.

Planul unui nou canal între Oceanul atlantic și cel pacific. Noul președinte al Statelor Unite ale Americii de Nord se ocupă cu gândul de a face în regiunea Nicaragua și Costa Rica un nou canal, care, dublând canalul Panama, ar fi să ușureze comunicația pe apă dintre cele două Oceane cari spală coastele Americii. După calculul ce s'a făcut, costul noului canal ar atinge cifra de 750 milioane dolari, cuprinzându-se aici și cheltuielile unei noi baze navale pe insula Fonseca, menită a servi pentru apărarea canalului.

† **Ana German**, văduvă de preot în Sâmboleni (arhidieceză), s'a stins la 8 Decembrie c. în anul 92 al vieții. Repausata, în care dna Traian German — căreia îi transmitem și pe această cale condoleanțele noastre — deplânge pe iubita sa bunică, a fost o matronă venerabilă, încunjurată de respectul tuturor, cari au avut prilej să o cunoască. O deplâng numeroase rudeni, între cari și familia dlui ministru al sănătății publice. — Odihnească în pace!

Telefonul »Unirii«

MANUSCRISELE destinate pentru numărul nostru de Crăciun, care va apare Sâmbătă în 22 Decembrie, rugăm să ni-se trimită cel mai târziu până Joi, în 20 Decembrie c.

C. Lugoj »Foița« din numărul ultim a rămas numai din greșală neiscălită. Ea se datorește p. canonic Dr. N. Brînzeu dela Dvoastră.

M. Sibiu. Că Sibiul bisericesc nu mai are un ascendent politic mai deosebit asupra masselor credincioșilor săi, au dovedit-o și ultimele două alegeri, dar ca lista averescano-iorghistă a mănăstirii de »Simoneț«, care este fostul protopop al Săliștei, pentru care s'a dat anume un comunicat în »Telegraful«, să nu obțină decât 1120 voturi, față de cele peste 30 de mii ale listei prezidate de d. general Boeriu, un credincios al bisericii noastre, este totuși un lucru, la care nu ne-am fi așteptat. Dar lecția este cât se poate mai bine meritată și conducătorii ortodoxiei sibiene ar trebui să vadă în acest cumplit fiasco un avertisment din cele mai serioase pentru atitudinea lor politică din viitor. Este apoi altă chestiune, dacă acest lucru va cere, ori nu, și o modificare a programului de »misionare« ortodoxă printre credincioșii bisericii noastre, dar socotim că va trebui să se ajungă măcar la atât, ca »ferestriile« să se mai închidă, pentruca lumea să nu mai știe tot ce se coace pe acolo. Și aceasta cu atât mai mult, că — cu toată afisarea »telegrafică« a unor vorbe ale actualului premier — nici dlor nu vor mai fi, credem, de părerea, că guvernul de azi ar mai putea secunda gândul distrugerii bisericii noastre.

»Națiunea dominantă«. București. Neavând prea mult spațiu disponibil, regretăm foarte mult, dar cu toate amenințările ce ne faceți în direcția de a un ne slăbi, nu putem intra la o discuție mai lungă cu DVoastră. Și apoi în fața noilor DV. argumente, cari numai teza DVoastră n'o sprijinesc, o spunem foarte sincer, ne este și lehamite să discutăm cu DV. în chip serios. Nu, dle Popescu Tudor, biserica noastră română unită cu Roma este cel puțin tot atât de românească și de națională ca și cea ortodoxă, și în momentul când dta pui în discuție acest lucru, începem să avem dubii serioase în punctul, dacă creierul Dtale este destul de »național«. Să nu vă supărați, dar spunem aceasta, fiindcă în ultimul număr (6 Decembrie c.) al ziarului »Crucea« dela București se pune această chestiune — cum desigur ați văzut — chiar din partea unor clerici ai ortodoxiei, cari vă contestă nu numai »bunăcredința« și »seriositatea«, dar până și »inteligența«. Plus, că oamenii aceștia încep să vă acuze ați fi colaborat la ziarul »Albina«, care servind catolicismul, după teoria DVoastră numai »românesc«, și »național« n'a putut fi. Înainte de a vă război cu noi, n'ar strica deci să vă aranjați mai întâiu chestiile din familie.

P. Oradea. Așa știm și noi, că ultima conferință episcopoească a încredințat reorganizarea asociației proților adoratori tot pâr. ieromonah Augustin A. Pop dela mănăstirea Bicsadului (jud. Satu-mare), care a stat în fruntea ei și pe timpul când se conducea dela Prislop. Lucrul acesta, ce-i drept, nu s'a adus încă la cunoștința clerului provinciei noastre, dar avem informația, că lucrările de organizare au început totuși să se facă. Și planul e, ca clerul să fie împărțit pe eparhii, sub conducerea câte unui director eparhial, cari la rândul lor vor lucra de acord cu directorul general al întregii noastre provincii bisericești. Așa înțelegem noi mișcarea ce s'a pornit deja la Lugoj din partea pâr. Dr. Gh. Fireza.

B. Sîntereag. În 3 II 1926 am primit 150 Lei. Această sumă s'a contat pe 1925. Din suma trimisă mai nou, cu 180 Lei s'a regulat abonamentul pe 1926, iar restul a rămas pe întreg anul 1927.

Oficiul parohial. Zorlențu mare. Din suma trimisă, 100 Lei s'a contat în abonamentul anului viitor.

Oficiul parohial. Supurul de jos. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

V. Negrilești. Confirmăm primirea sumei de Lei 200. Achitat până la 31 XII 1927.

Oficiul parohial. Romuli. Chităm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1928.

Oficiul parohial. Zăicani. Am primit 100 Lei. Achitat până la 31 XII 1928.

L. Mureșeni Bărgăului. Am primit 200 Lei, abonament pe anul curent.

Gh. Onești. Am primit 400 Lei. Achitat pentru amândoi până la 31 XII 1928.

Oficiul parohial. Pișcolț. Am primit abonamentul pe 1928. Restanță nu este.

Oficiul parohial. Lighed. Confirmăm primirea abonamentului pe 1928.

Oficiul parohial. Petea. Am primit abonamentul pe anul curent.

Sz. Oena-șugatag. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

Dr. B. Lugoj. Am primit 400 Lei. Achitat până la 31 XII 1928.

R. Alba Iulia. Am primit 150 Lei. Achitat până la 31 XII 1928.

Oficiul parohial. Sâlha. Chităm primirea sumei de 200 Lei.

B. Nușeni. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

L. Cernăuți. Am primit abonamentul pe anul curent.

M. Arad. Primit 200 Lei. Achitat până la 30 VI 1928.

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericești. Vesminte din cele mai bune stoffe.

Prapori de mătăsă din Damasc. Candelabre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire cădelnițe, picside, epitrafire.

Fabrica de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabrică clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanție de 50 ani și se află în depozit dela 10—500 kgr.

Prețurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr 6

(97) 55—?

Fondul școlii gr.-catolice — Teiuș

Concurs la stipendii

Cu terminul de 20 Decembrie 1928 se publică concurs la stipendii din »Fondul școlii gr. cat. de băieți și stipendii din Teiuș«. Mărimea stipendiilor se va statori în raport cu numărul concurenților.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt descendenții după tată din cele 26 familii grănițarești — înșirate în statutele Fondului —, cari urmează ca elevi ordinari vre-o școală medie, civilă, gimnaziu, liceu, reală, comercială, profesională, normală, academie, ori universitate.

Cererile vor fi provăzute cu următoarele documente:

1. Certificat de botez, din care să se vadă că suplicantele este născut legiuit și de religione greco-catolică.

2. Certificat, original, ori copia legalizată, de pe anul școlar 1927—28.

3. Adeverință dela școala ce frecventează în anul școlar 1928—29, arătând că este student ordinar fără să fie repetent.

4. Schița genealogică, din care să se vadă descendența din una din cele 26 familii grănițarești.

Cererile întrate după terminul de 20 Decembrie nu se vor lua în considerare.

Teiuș, la 25 Noemvrie 1928.

Curatorul Fondului.

(658) 3—3

Se caută

bucătar sau bucătăreasă

La Internatul Școlii Normale de băieți din Blaj, este vacant postul de bucătar, sau bucătăreasă. Cererile se vor înainta, în scris, Direcțiunii Internatului, până la 1 Ianuarie 1929.

(635) 2—3

Batoze Typul cel mai nou

Tractoare

Instalațiuni de moară

S. A. Română pentru Comerț de Mașini Agricole

Cluj, Str. Regina Maria Nr. 45

Reprezentanța generală pentru România al fabricii
Első Magyar Gazdasági Gépgyár,
BUDAPESTA

(987) 3—?

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, executate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

(999) 12—?

Primesc
șoșoni și galoși

pentru

reparat

„MINERVA”

Magazie de piele
BLAJ

1—3

ICOANE SFINTE

Reproduceri artistice de pe tablourile pictorilor clasici. — Diferite mărimi. — Dela 20—500 Lei. — Domnul Hristos. Preacurata Vergură Maria
INMORMĂNTAREA DOMNULUI HRISTOS executată în 5 colori, mărimea 47/59 cm. Lei 80. — Să nu lipsească din casa nici unui creștin.

Se află de vânzare la

Librăria Seminarului, Blaj

Antoniou Zeiler

pictor academic

execută

ICONOSTASE

și orice altă pictură
pentru biserici românești

Atelier fondat în 1903

BLAJ jud eful Târnava-mică

RECLAMA

este sufletul comerțului